

13. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ WORKING CONDITIONS

Աշխատանքի պայմանների մասին տեղեկատվության աղբյուրը վիճակագրական մշտադիտարկման մեջ ընդգրկված **արդյունաբերական, շինարարական, փոխադրումների և կապի** ոլորտի **միջին և խոշոր** կազմակերպություններից հավաքագրվող «Աշխատանքի պայմանների մասին» պետական վիճակագրական հաշվետվությունն է:

Աշխատանքի պայմաններն աշխատանքային գործընթացի և արտադրական միջավայրի գործոնների ամբողջությունն է, որում իրականացվում է մարդու գործունեությունը:

Աշխատանքային գործընթացի գործոններ են.

1. **աշխատանքի ծանրությունը**, որն արտահայտում է օրգանիզմի հենաշարժիչ համակարգի և օրգանիզմի գործունեությունն ապահովող ֆունկցիոնալ համակարգի (սրտանոթային, շնչառական և այլն) ծանրաբեռնվածությունը.

2. **աշխատանքի լարվածությունը**, որն արտահայտում է աշխատողի կենտրոնական նյարդային համակարգի, զգայարանների և հուզական համակարգի ծանրաբեռնվածությունը:

Վնասակար արտադրական գործոնն աշխատանքային գործընթացի և միջավայրի գործոնն է, որի ազդեցությունն աշխատողի վրա որոշակի պայմաններում (ինտենսիվություն, տևականություն) կարող է առաջացնել մասնագիտական հիվանդություններ, աշխատունակության ժամանակավոր կամ կայուն անկում, բարձրացնել սոմատիկ և վարակիչ հիվանդությունների հաճախականությունը, հանգեցնել սերնդի առողջության վատթարացման:

Վնասակար արտադրական գործոնների տարատեսակներն են.

- ֆիզիկական,
- քիմիական,
- կենսաբանական:

Վտանգավոր արտադրական գործոններն աշխատանքային գործընթացի և միջավայրի այն գործոններն են, որոնք կարող են հարուցել սուր հիվանդություններ կամ հանգեցնել առողջության վատթարացման, ընդհուպ՝ մահվան:

Աշխատանքի վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողների տեսակարար կշիռը հաշվարկվում է նման պայմաններում աշխատելու համար տրամադրվող զեղչերից և փոխհատուցումներից գեթ մեկից օգտվողների և համապատասխան ոլորտում աշխատողների ընդհանուր թվաքանակի տոկոսային հարաբերակցությամբ:

Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատելու համար ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված են որոշակի արտոնություններ և հատուցումներ, մասնավորապես՝ լրացուցիչ արձակուրդ, աշխատաժամանակի կրճատ տևողություն, վարձատրություն ավելի բարձր տարիֆային դրույքով, հավելավճարներ, արտոնյալ պայմաններով պետական կենսաթոշակ, մասնագիտական հիվանդությունների կանխարգելման նպատակով տրամադրվում է բուժկանխարգելիչ սնունդ, կաթ և այլ համարժեք սննդամթերք:

The source of information on working conditions is the state statistical report “On the Working Conditions” submitted by **medium- and large-scale** enterprises in the **industry, construction, transportation and communication** sectors.

Working conditions constitute the set of factors for working process and working environment within the person’s activity is carried out which the person carries out activities.

Factors of the working process are:

1. Work load, which is the load on the organism’s muscular-skeleton and vital functional (cardio-vascular, respiratory etc) systems;

2. Intensity of work is the load on the worker’s central nervous system, sensor organs and emotional system.

Harmful production factor is the factor of the working process and environment the impact of which on the worker under certain conditions (intensity, time-span) can cause occupational injuries, temporary or constant decline of functionality, can increase the frequency of somatic and infectious diseases, can cause deterioration of generation’s health.

Types of harmful production factors are:

- physical,
- chemical,
- biological.

Hazardous industrial factors are those factors of the working process and environment that can cause severe diseases or deterioration of health, even death.

The share of employees working under hazardous and harmful conditions is calculated by the ratio of beneficiaries (users) of at least one type of compensations and discounts for working under these conditions to the total number of employees in that sphere.

The RA legislation provides certain privileges and compensations for work under harmful and hazardous conditions, such as additional leave, half day work, higher remuneration (high rate of tariff), incentives, state privileged pension, and provision of food (milk and other high-nutrient food) for prevention of occupational injuries.

Ստորև ներկայացվող ցուցանիշները վերաբերում են միայն արդյունաբերության, շինարարության, փոխադրումների և կապի ոլորտներին:

The indicators presented below refer only sectors of **industry, construction, transportation and communication.**

13.1. Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներն¹ ըստ տնտեսության ինստիտուցիոնալ հատվածների
Employees Working Under the Hazardous and Harmful Conditions¹ by the Institutional Sectors of Economy

տարեվերջին
end of year

1000 մարդ
persons

	Ընդամենը <i>Total</i>		Պետական <i>Public</i>		Ոչ պետական <i>Non-Public</i>	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Աշխատողների թվաքանակը, ընդամենը Total number of employees	97.8	104.6	12.2	12.9	85.6	91.8
<i>որից՝</i> <i>of which:</i>						
Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներ <i>Employees worked under hazardous and harmful conditions</i>	6.3	5.5	1.6	1.4	4.6	4.1
<i>այդ թվում՝ ըստ աշխատանքի պայմանների</i> <i>including: by working conditions</i>						
բարձր աղմուկ, ուլտրաձայն, ինֆրաձայն <i>noise, ultrasound, infrasound</i>	2.7	3.3	0.5	0.4	2.2	2.9
վիբրացիայի բարձր մակարդակ <i>high level of vibration</i>	0.7	0.9	0.5	0.5	0.2	0.4
աշխատանքային գոտու, օդի փոշոտվածություն, գազ, իոնացնող, չիոնացնող ճառագայթում <i>dustiness of the air in the working area, gas, ionizing, non-ionizing radiation</i>	3.5	3.4	0.9	0.9	2.6	2.5
Ծանր ֆիզիկական աշխատանքով զբաղվածներ <i>Employees engaged in hard physical work</i>	2.6	4.1	0.0	0.1	2.6	4.0

¹ Այստեղ և հետայսու՝ միևնույն աշխատողը կարող է հաշվառվել մի քանի անգամ՝ ըստ նրա վրա ազդող արտադրական գործոնների քանակի:

Hereinafter - the same worker can be counted several times as per the number of industrial factors affecting the person.

13.2. Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներն ըստ գործունեության ոլորտների
Employees Working Under the Hazardous and Harmful Conditions by the Spheres of Activity

	Ընդամենը	Արդյունաբերություն		Շինարարություն		Փոխադրումներ և կապ	
	<i>Total</i>	<i>Industry</i>		<i>Construction</i>		<i>Transportation and communication</i>	
	2016 / 2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
	Նույն խմբի ընդամենի նկատմամբ, % <i>As share of the total of the same group, %</i>						
Աշխատողներ, ընդամենը Total of employees	100	64.2	64.6	8.0	8.6	27.8	26.8
<i>որից՝</i> <i>of which:</i>							
Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներ <i>Employees worked under hazardous and harmful conditions</i>	100	88.3	83.6	5.1	12.0	6.6	4.3
<i>այդ թվում՝ ըստ աշխատանքի պայմանների</i> <i>including: by working conditions</i>							
բարձր աղմուկ, ուլտրաձայն, ինֆրաձայն <i>noise, ultrasound, infrasound</i>	100	85.6	85.4	1.9	5.1	12.5	9.4
վիբրացիայի բարձր մակարդակ <i>high level of vibration</i>	100	89.8	77.4	3.8	17.5	6.4	5.1
աշխատանքային գոտու, օդի փոշոտվածություն, գազ, իոնացնող, չիոնացնող ճառագայթում <i>dustiness of the air in the working area, gas, ionizing, non-ionizing radiation</i>	100	90.5	82.6	7.5	14.3	2.0	3.1
Ծանր ֆիզիկական աշխատանքով զբաղվածներ <i>Employees engaged in hard physical work</i>	100	51.7	72.0	25.5	12.6	22.8	15.4

**13.2.1 Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողները պետական հատվածում
ըստ գործունեության ոլորտների
Employees Working Under the Hazardous and Harmful Conditions in the Public Sector by
Spheres of Activity**

	Ընդամենը	Արդյունաբերություն		Շինարարություն		Փոխադրումներ և կապ	
	Total	Industry		Construction		Transportation and communication	
	2016 / 2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
	Նույն խմբի ընդամենի նկատմամբ, % As share of the total of the same group, %						
Պետական հատվածում աշխատողներ, ընդամենը Total of employees in public sector	100	14.8	22.7	1.5	1.4	83.7	75.9
<i>որից՝ of which:</i>							
Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներ <i>Employees worked under hazardous and harmful conditions</i>	100	82.4	94.0	...	...	17.6	6.0
<i>այդ թվում՝ ըստ աշխատանքի պայմանների including: by working conditions</i>							
բարձր աղմուկ, ուլտրաձայն, ինֆրաձայն <i>noise, ultrasound, infrasound</i>	100	38.9	40.4	...	...	61.1	59.6
վիբրացիայի բարձր մակարդակ <i>high level of vibration</i>	100	91.8	91.9	...	...	8.2	8.1
աշխատանքային գոտու, օդի փոշոտվածություն, գազ, իոնացնող, չիոնացնող ճառագայթում <i>dustiness of the air in the working area, gas, ionizing, non-ionizing radiation</i>	100	100	100	...	...	...	...
Ծանր ֆիզիկական աշխատանքով զբաղվածներ <i>Employees engaged in hard physical work</i>	100	...	...	...	...	100	100

13.2.2 Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողները ոչ պետական հատվածում ըստ գործունեության ոլորտների
Employees Working Under the Hazardous and Harmful Conditions in the Non-Public Sector by Spheres of Activity

	Ընդամենը	Արդյունաբերություն		Շինարարություն		Փոխադրումներ և կապ	
	<i>Total</i>	<i>Industry</i>		<i>Construction</i>		<i>Transportation and communication</i>	
	2016 / 2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
	Նույն խմբի ընդամենի նկատմամբ, % As share of the total of the same group, %						
Ոչ պետական հատվածում աշխատողներ, ընդամենը Total of employees in non-public sector	100	71.3	70.5	8.9	9.6	19.8	19.9
<i>որից՝</i> <i>of which:</i>							
Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներ <i>Employees worked under hazardous and harmful conditions</i>	100	90.3	80.1	7.0	16.1	2.7	3.8
<i>այդ թվում՝ ըստ աշխատանքի պայմանների</i> <i>including: by working conditions</i>							
բարձր աղմուկ, ուլտրաձայն, ինֆրաձայն <i>noise, ultrasound, infrasound</i>	100	95.4	92.4	2.3	6.0	2.3	1.6
վիբրացիայի բարձր մակարդակ <i>high level of vibration</i>	100	85.2	58.6	12.5	40.1	2.3	1.3
աշխատանքային գոտու, օդի փոշոտվածություն, գազ, իոնացնող, չիոնացնող ճառագայթում <i>dustiness of the air in the working area, gas, ionizing, non-ionizing radiation</i>	100	87.3	76.5	10.0	19.2	2.7	4.2
Ծանր ֆիզիկական աշխատանքով զբաղվածներ <i>Employees engaged in hard physical work</i>	100	52.6	72.8	26.0	12.8	21.4	14.4

13.3 Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներն ըստ սեռի
Employees Working Under the Hazardous and Harmful Conditions by Sex

տարեվերջին
end of year

	Ընդամենը <i>Total</i>		Արդյունաբերություն <i>Industry</i>		Շինարարություն <i>Construction</i>		Փոխադրումներ և կապ <i>Transportation and communication</i>	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
	Նույն խմբի ընդամենի նկատմամբ, % <i>As share of the total of the same group, %</i>							
Աշխատողներ, ընդամենը Total of employees	100	100	100	100	100	100	100	100
տղամարդ <i>men</i>	69.9	69.7	70.0	68.7	88.8	90.3	64.2	65.4
կին <i>women</i>	30.1	30.3	30.0	31.3	11.2	9.7	35.8	34.6
Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներ <i>Employees worked under hazardous and harmful conditions</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
տղամարդ <i>men</i>	75.6	74.1	72.4	69.6	100	98.8	98.3	93.4
կին <i>women</i>	24.4	25.9	27.6	30.4	0.0	1.2	1.7	6.6
<i>այդ թվում՝ ըստ աշխատանքի պայմանների including: by working conditions</i>								
բարձր աղմուկ, ուլտրաձայն, ինֆրաձայն <i>noise, ultrasound, infrasound</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
տղամարդ <i>men</i>	66.8	68.7	61.6	63.7	100	100	97.9	97.1
կին <i>women</i>	33.2	31.3	38.4	36.3	0.0	0.0	2.1	2.9
վիբրացիայի բարձր մակարդակ <i>high level of vibration</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
տղամարդ <i>men</i>	89.4	91.7	88.2	89.2	100	100	100	100
կին <i>women</i>	10.6	8.3	11.8	10.8	0.0	0.0	0.0	0.0
աշխատանքային գոտու օդի փոշոտվածություն, գազ, իոնացնող, չիոնացնող ճառագայթում <i>dustiness of the air in the working area, gas, ionizing and non-ionizing radiation</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
տղամարդ <i>men</i>	82.3	86.1	80.5	83.7	100	98.3	100	93.3
կին <i>women</i>	17.7	13.9	19.5	16.3	0.0	1.7	0.0	6.7
Ծանր ֆիզիկական աշխա- տանքով զբաղվածներ <i>Employees engaged in hard physical work</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
տղամարդ <i>men</i>	99.9	98.1	99.9	97.4	100	100	100	100
կին <i>women</i>	0.1	1.9	0.1	2.6	0.0	0.0	0.0	0.0

13.4. Աշխատողների համար սահմանված զեղչերը և փոխհատուցումները
Defined Discounts and Compensations for Employees

տարեվերջին
end of year

	Ընդամենը	Արդյունաբերություն		Շինարարություն		Փոխադրումներ և կապ	
	Total	Industry		Construction		Transportation and communication	
	2016 / 2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
	Նույն խմբի ընդամենի նկատմամբ, % As share of the total of the same group, %						

Աշխատողներ, ովքեր օգտվել են որևէ արտոնությունից, հատուցումից
Employees who were used one of the privileges and compensations

	100	78.9	77.8	6.0	9.0	15.1	13.1
լրացուցիչ արձակուրդ additional leave	100	80.1	74.0	5.7	10.0	14.2	15.9
աշխատաժամանակի կրճատ տևողություն half day work	100	84.0	73.0	0.7	8.6	15.3	18.3
անվճար բուժ-կանխարգելիչ սնունդ, կաթ և այլ համարժեք սննդամթերք free high-nutrient preventing food, milk and other equivalent food	100	83.2	86.5	3.9	3.5	12.9	10.0
բարձր տարիֆային դրույքներ high rate of tariff	100	83.1	85.9	16.4	14.1	0.5	...
հավելավճարներ աշխատանքի ինտենսիվության և ոչ նպաստավոր պայմանների համար hardship pay / allowance for the intensity of work and unfavorable conditions of work	100	83.0	83.2	6.2	9.4	10.8	7.4
արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակի իրավունք. entitlement to privileged pension							
ըստ թիվ 1 ցուցակի according to List N 1	100	94.9	98.5	4.2	1.5	0.9	...
ըստ թիվ 2 ցուցակի according to List N 2	100	82.5	78.1	1.9	6.8	15.6	15.1
այլ other	100	72.0	100	...	...	28.0	...
Աշխատողներ, որոնց անվճար տրամադրվել է հատուկ համազգեստ, հատուկ կոշիկ և անհատական պաշտպանության այլ միջոցներ Employees who were provided free overall, special shoes and personal protective equipment	100	82.7	82.0	4.9	7.0	12.4	11.0

13.4.1 Աշխատողների համար սահմանված զեղչերը և փոխհատուցումները
պետական հատվածում
Difined Discounts and Compensations for Employees in the Public Sector

տարեվերջին
end of year

	Ընդամենը <i>Total</i>		Արդյունաբերություն <i>Industry</i>		Շինարարություն <i>Construction</i>		Փոխադրումներ և կապ <i>Transportation and communication</i>	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
	Նույն ոլորտի ընդամենի նկատմամբ, % <i>As share of the RA total of the same sphere, %</i>							

Պետական հատվածում աշխատողներ,
ովքեր օգտվել են որևէ արտոնությունից,
հատուցումից

*Employees in public sector who were
used one of the privileges and
compensations*

	16.6	15.2	8.5	9.0	...	...	65.9	62.1
լրացուցիչ արձակուրդ <i>additional leave</i>	17.7	21.1	12.2	16.1	...	...	55.9	57.2
աշխատաժամանակի կրճատ տևողություն <i>half day work</i>	51.1	50.1	56.6	59.8	...	...	22.9	35.5
անվճար բուժ-կանխարգելիչ սնունդ, կաթ և այլ համարժեք սննդամթերք <i>free high-nutrient preventing food, milk and other equivalent food</i>	...	...	...	...	...	...	...	...
բարձր տարիֆային դրույքներ <i>high rate of tariff</i>	0.5	...	...	...	...	...	100	...
հավելավճարներ աշխատանքի ինտենսիվության և ոչ նպաստավոր պայմանների համար <i>hardship pay / allowance for the intensity of work and unfavorable conditions of work</i>	23.4	17.9	17.5	14.1	...	...	81.4	84.0
արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակի իրավունք. <i>entitlement to privileged pension</i>								
ըստ թիվ 1 ցուցակի <i>according to List N 1</i>	34.7	27.6	35.6	28.0	...	...	100	...
ըստ թիվ 2 ցուցակի <i>according to List N 2</i>	18.9	21.5	8.8	16.4	...	...	74.5	57.1
այլ <i>other</i>	28.0	...	...	...	...	...	100	...
Աշխատողներ, որոնց անվճար տրամադրվել է հատուկ համազգեստ, հատուկ կոշիկ և անհատական պաշտպանության այլ միջոցներ <i>Employees who were provided free overall, special shoes and personal protective equipment</i>	13.8	13.0	6.1	5.8	...	...	70.2	74.8

13.4.2 Աշխատողների համար սահմանված զեղչերը և փոխհատուցումները
նշ պետական հատվածում
Defined Discounts and Compensations for Employees in the Non-Public Sector

տարեվերջին
end of year

	Ընդամենը Total		Արդյունաբերություն Industry		Շինարարություն Construction		Փոխադրումներ և կապ Transportation and communication	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
	Նույն ոլորտի ՀՀ ընդամենի նկատմամբ, % As share of the RA total of the same sphere, %							

Ոչ պետական հատվածում աշխատողներ, ովքեր օգտվել են որևէ արտոնությունից, հատուցումից <i>Employees in non-public sector who were used one of the privileges and compensations</i>	83.3	84.8	91.5	91.0	100	100	34.1	37.9
լրացուցիչ արձակուրդ <i>additional leave</i>	82.3	78.9	87.8	83.9	100	100	44.1	42.8
աշխատաժամանակի կրճատ տևողություն <i>half day work</i>	48.9	49.9	43.3	40.2	100	100	77.0	64.5
անվճար բուժ-կանխարգելիչ սնունդ, կաթ և այլ համարժեք սննդամթերք <i>free high-nutrient preventing food, milk and other equivalent food</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
բարձր տարիֆային դրույքներ <i>high rate of tariff</i>	99.4	100	100	100	100	100	...	...
հավելավճարներ աշխատանքի ինտենսիվության և ոչ նպաստավոր պայմանների համար <i>hardship pay / allowance for the intensity of work and unfavorable conditions of work</i>	76.6	82.1	82.4	85.9	100	100	18.6	16.0
արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակի իրավունք. <i>entitlement to privileged pension</i> ըստ թիվ 1 ցուցակի <i>according to List N 1</i>	65.3	72.4	64.4	72.0	100	100	...	...
ըստ թիվ 2 ցուցակի <i>according to List N 2</i>	81.1	78.5	91.2	83.6	100	100	25.5	42.9
այլ <i>other</i>	72.0	100	100	100	...	...	...	...
Աշխատողներ, որոնց անվճար տրամադրվել է հատուկ համազգեստ, հատուկ կոշիկ և անհատական պաշտպանության այլ միջոցներ <i>Employees who were provided free overall, special shoes and personal protective equipment</i>	86.2	87.0	93.9	94.2	100	100	29.7	25.2

13.5. Արդյունաբերության ոլորտում վնասակար և վտանգավոր
պայմաններում աշխատողները
Industry Employees Working Under Hazardous and Harmful Conditions

տարեվերջին
end of year

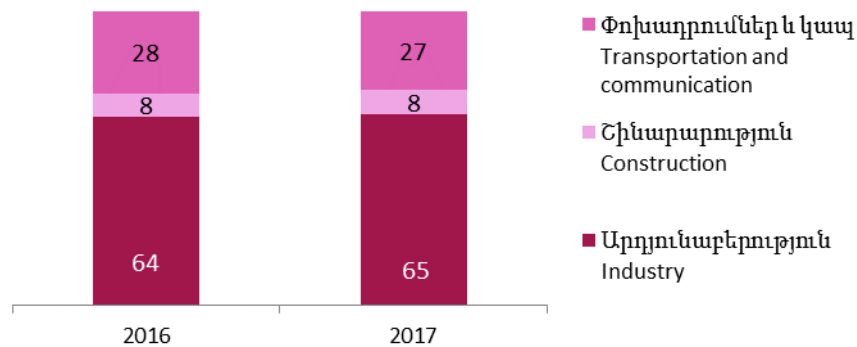
	Արդյունաբերություն, ընդամենը Total industry		Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում Mining and quarrying		Մշակող արդյունաբերություն Manufacturing		Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում Electricity, gas, steam and air conditioning supply		Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերանշակում Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
	1000 մարդ persons		Նույն խմբի ընդամենի նկատմամբ, % As share of the total of the same group, %							
Աշխատողներ, ընդամենը Total of employees	62.8	67.6	12.8	12.4	53.0	53.3	29.8	27.0	4.5	7.3
<i>որից՝ of which:</i>										
աշխատել են վնասակար և վտանգավոր պայմաններում worked under hazardous and harmful conditions	5.5	4.6	13.1	18.5	56.8	48.3	29.0	33.1	11.0	...
<i>այդ թվում՝ ըստ աշխատանքի պայմանների including: by working conditions</i>										
բարձր աղմուկի, ուլտրաձայնի, ինֆրաձայնի պայմաններում noise, ultrasound, infrasound conditions	2.3	2.8	17.8	16.1	67.0	71.7	15.0	12.2	0.1	...
վիբրացիայի բարձր մակարդակի պայմաններում high level of vibration	0.6	0.7	14.1	20.4	14.8	5.8	71.0	73.9	...	...
աշխատանքային գոտու օդի փոշոտվածության, գազի, իոնացնող և չիոնացնող ճառագայթման պայմաններում dustiness of the air in the working area, gas, ionizing and non-ionizing radiation conditions	3.1	2.8	11.6	15.0	55.4	50.1	31.1	34.9	1.8	...
Ծանր ֆիզիկական աշխատանքով զբաղվածներ Employees engaged in hard physical work	1.3	2.9	12.6	39.6	32.2	36.3	55.2	24.1	...	...

13.6. Արդյունաբերության ոլորտում աշխատողների համար սահմանված
զեղչերը և փոխհատուցումները
Defined Discounts and Compensations for Employees in the Industry

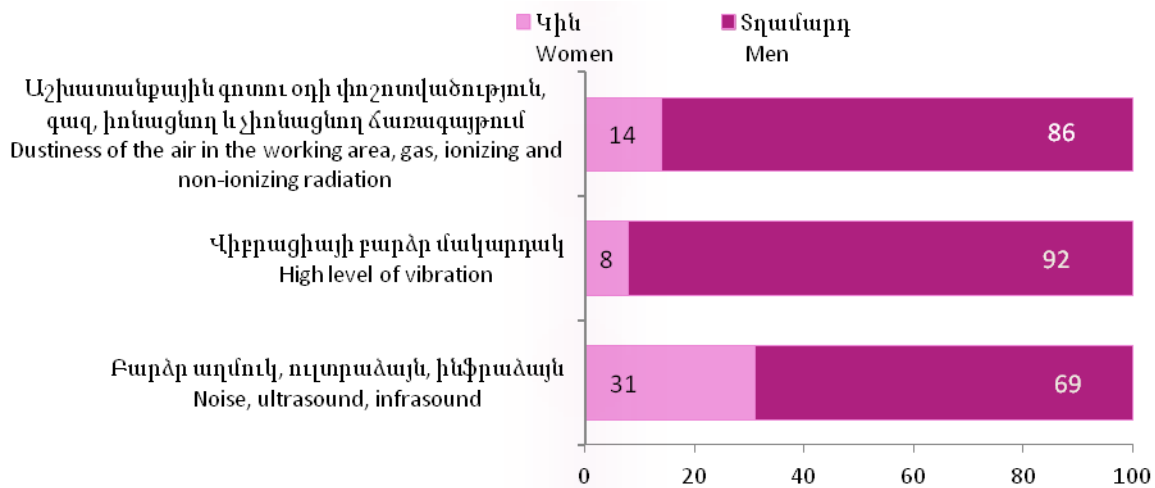
տարեվերջին
end of year

	Արդյունաբերություն, ընդամենը <i>Total industry</i>		Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում <i>Mining and quarrying</i>		Մշակող արդյունաբերություն <i>Manufacturing</i>		Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
	1000 մարդ <i>persons</i>		Նույն խմբի ընդամենի նկատմամբ, % <i>As share of the total of the same group, %</i>								
Աշխատողներ, ովքեր օգտվել են որևէ արտոնությունից, հատուցումից <i>Employees who were used one of the privileges and compensations</i>	15.8	14.7	34.6	39.0	42.6	36.4	21.0	21.6	1.7	2.9	
լրացուցիչ արձակուրդ <i>additional leave</i>	10.9	8.2	37.0	37.3	36.5	34.3	26.4	28.4	0.1	...	
աշխատաժամանակի կրճատ տևողություն <i>half day work</i>	2.3	2.2	5.4	5.5	35.9	34.7	56.7	59.8	2.1	...	
անվճար բուժ-կանխարգելիչ սնունդ, կաթ և այլ համարժեք սննդամթերք <i>free high-nutrient preventing food, milk and other equivalent food</i>	4.3	5.3	59.5	84.6	40.5	15.4	...	...	...	...	
բարձր տարիֆային դրույքներ <i>high rate of tariff</i>	0.6	0.6	34.7	35.4	65.3	64.6	...	...	...	...	
հավելավճարներ աշխատանքի ինտենսիվության և ոչ նպաստավոր պայմանների համար <i>hardship pay / allowance for the intensity of work and unfavorable conditions of work</i>	7.7	9.4	17.8	27.2	51.8	44.3	27.6	23.9	2.8	4.5	
արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակի իրավունք. <i>entitlement to privileged pension</i>	2.5	3.1	15.7	32.5	48.7	39.5	35.6	28.0	...	...	
ըստ թիվ 1 ցուցակի <i>according to List N 1</i>											
ըստ թիվ 2 ցուցակի <i>according to List N 2</i>	5.3	2.8	54.3	34.0	32.3	41.6	13.0	24.4	0.5	...	
այլ <i>other</i>	0.2	0.2	9.6	14.6	6.1	5.7	84.3	79.7	...	...	
Աշխատողներ, որոնց անվճար տրամադրվել է հատուկ համազգեստ, հատուկ կոշիկ և անհատական պաշտպանության այլ միջոցներ <i>Employees who were provided free overall, special shoes and personal protective equipment</i>	21.9	22.9	30.8	30.8	29.3	26.2	37.6	38.2	2.2	4.8	

Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներն ըստ տնտեսության ոլորտների
Employees Working Under Hazardous and Harmful Conditions by Spheres of Economy

Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներն ըստ սեռի, 2017թ.
Employees Working Under Hazardous and Harmful Conditions by Sex, 2017թ.

Վնասակար և վտանգավոր պայմաններում աշխատողներն ըստ տնտեսության ինստիտուցիոնալ հաստվածների, 2017թ.
Employees Working Under Hazardous and Harmful Conditions by Institutional Sectors of Economy, 2017

